

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขีรถยนต์
รถจักรยานยนต์บนทางเท้า โดยวิธีป้องปราม
กรณีศึกษา เขตบางคอแหลม

จัดทำโดย นายคณพศ บัญโพธิ์ชา
นิติกรชำนาญการ
ฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตบางคอแหลม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๕
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนำ

รายงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางคอแหลม เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีนโยบายจับจริงจัง ปรับจริง ผู้กระทำผิดฝ่าฝืนจอด หรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า โดยสั่งการให้ทุกสำนักงานเขตดำเนินการตั้งจุดจับปรับ ผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดดังกล่าวตามมาตรา ๑๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท ทุกราย ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจและผู้กระทำความผิด ดังที่ตกเป็นข่าวอยู่เนืองๆ

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านวิทยากรที่ปรึกษา นายสันทัต ชาญธวัชชัย ผู้อำนวยการ ส่วนวิชาการ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษา โดยให้คำแนะนำในการจัดทำรายงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังว่ารายงานฉบับนี้จะให้ความรู้และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน อีกทั้งใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของฝ่ายเทศกิจทั้ง ๕๐ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร เพื่อลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คณพศ บัญโพธิ์ชา

๑ มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อเรื่อง แนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับซึ่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า โดยวิธีป้องปราม	๑
หลักการและเหตุผล	๑-๒
วัตถุประสงค์	๒
เป้าหมาย	๒
ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน	๒-๘
กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	๘
ตารางแผนปฏิบัติการ	๙
ระยะเวลาดำเนินการ	๙
งบประมาณ	๑๐
แนวทางการติดตามและประเมินผล	๑๐
ข้อเสนอแนะ	๑๐

๑. ชื่อเรื่อง แนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าโดยวิธี
ป้องปราม กรณีศึกษา เขตบางคอแหลม

๒. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น และมีความต้องการใช้รถยนต์
รถจักรยานยนต์ในการสัญจรบนท้องถนน^๑ จำนวนมาก ส่งผลให้การจราจรในกรุงเทพมหานคร
ติดขัดในหลายพื้นที่ ซึ่งในแต่ละวันจะมีผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก และ
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสัญจรไป - มาบนทางเท้า อาทิ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นจำนวนมาก

กรุงเทพมหานคร มีนโยบายจับจริง ปรับจริง รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ที่จอดหรือขับขี่
บนทางเท้า โดยสั่งการให้ทุกสำนักงานเขต ดำเนินการตั้งจุดจับปรับผู้ฝ่าฝืนที่จอดหรือขับขี่ รถยนต์
หรือรถจักรยานยนต์ที่จอดหรือวิ่งบนทางเท้า ซึ่งเป็นความผิดมาตรา ๑๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติ
รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ทุกสาย เป็นจำนวนเงิน
๑,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นเงินจำนวนมากพอสมควรสำหรับผู้มีรายได้น้อย นับว่าเป็นเหตุผลอีกส่วนหนึ่ง
ที่ส่งผลให้การดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดดังกล่าว เกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่
เทศกิจผู้ปฏิบัติหน้าที่กับผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดอย่างรุนแรงถึงขั้นใช้ถ้อยคำหยาบคาย ใช้กำลังหรืออาวุธ
ประทุษร้ายเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นเหตุให้สถานการณ์บานปลายกลายเป็นการกระทำความผิดอาญา
ร้ายแรง ดังที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เนืองๆ ซึ่งผิดกับวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษา
ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยมุ่งหวังให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้
ผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดจัดการรถ ล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุง สิ่งที่เป็นความผิดไม่ให้อีก
อีกต่อไปในระยะเวลาที่กำหนด และถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมที่ปฏิบัติตามให้คดีเป็นอันเลิกกัน
ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินการแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยให้
หมดไปเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งกรณีการใช้ถ้อยคำที่หยาบคายหรือข่มขู่เจ้าหน้าที่เทศกิจ
นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากจำนวนค่าปรับที่ค่อนข้างสูง และขาดความยำเกรงต่อเจ้าหน้าที่เทศกิจ ซึ่งไม่เป็น
ผลดีกับเจ้าหน้าที่เทศกิจผู้ปฏิบัติหน้าที่และผู้กระทำความผิด อีกทั้งยังนำความเสื่อมเสียชื่อเสียงในด้าน
การบริหารราชการมายังกรุงเทพมหานครอีกด้วย

จากสถิติการดำเนินการจับ ปรับ ผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บนทางเท้า
ตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ - ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ จับกุมผู้กระทำความผิดได้ โดยรวมทั้ง
๕๐ สำนักงานเขต

- จับกุมผู้กระทำความผิดได้ ๑๓,๐๕๙ ราย
- ว่ากล่าวตักเตือน ๓,๗๙๖ ราย
- เปรียบเทียบปรับ ๘,๘๙๐ ราย คิดเป็นจำนวนเงิน ๕,๕๕๕,๑๐๐ บาท

^๑ “ถนน” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
หมายความรวมถึง ทางเดินรถ ทางเท้า ขอบทาง ไหล่ทาง ทางข้าม ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตรอก ซอย สะพาน หรือ
ถนนส่วนบุคคล ซึ่งเจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้เป็นทางสัญจรได้

นอกจากนี้ ยังเพิ่มจำนวนจุดกวดขัน จับปรับ ผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บนทางเท้า จากเดิม ๑๑๕ จุด เพิ่มเติมอีก ๑๑๘ จุด รวมเป็น ๒๓๓ จุด ทั้งนี้ กรุงเทพมหานคร ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เทศกิจ ออกตรวจตรา กวดขัน ฝึกระวัง รวมถึงตั้งโต๊ะ จับปรับ เพื่อป้องปราม ไม่ให้มีการกระทำความผิด โดยให้ดำเนินการ เปรียบเทียบปรับทุกราย^๒

สำนักงานเขตบางคอแหลมเป็นหนึ่งในห้าสิบสำนักงานเขต ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยของประชาชนที่ใช้ทางเท้าในการสัญจร ไป – มา และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง สำนักงานเขตฯ จึงมีความจำเป็นต้อง ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดแนวทางเพิ่มเติมขึ้นเพื่อลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดรถยนต์หรือ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าโดยวิธีป้องปราม กล่าวคือ เป็นการดำเนินการในลักษณะที่ทำให้ผู้ที่คิด จะกระทำความผิด ตัดสินใจไม่กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากมีความยำเกรงต่อเจ้าหน้าที่รัฐ โดยจัดให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการในมิติด้านกฎหมาย ซึ่งกำหนดอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารจัดการ มิติที่ ๗.๑ ด้านกฎหมาย

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า ซึ่งเป็นการ กระทำความผิดตามมาตรา ๑๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่เขตบางคอแหลม

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดตั้งคณะทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจ สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงาน เขตบางคอแหลม เจ้าหน้าที่ทหารในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรจากสถานีตำรวจนครบาล วัดพระยาไกรภายในระยะเวลา ๑ เดือน

๔.๒ ให้มีการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีป้องปราม โดยเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจได้ ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ เพื่อลดการกระทบกระทั่งระหว่างผู้กระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครอง

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงานฯ

๕.๑ แนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า โดยวิธีป้องปราม ได้นำหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ คือ PDCA ได้แก่ Plan, Do, Check, Action ซึ่ง PDCA นี้เป็นวงจรการบริหารงานที่เริ่มจากการวางแผนถึงการลงมือปฏิบัติจนกลับมาทบทวนแผนอีก เป็นวงรอบก่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ดังนี้

Plan คือ การวางแผนการดำเนินการ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึง การกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ไขปัญหา

^๒ ข่าวกรุงเทพมหานคร, SpringNews เผยแพร่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๑๘ น.

ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน ทั้งในด้านบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ ชื่อโครงการทำงาน งบประมาณ และกรอบระยะเวลา

Do คือ การลงมือปฏิบัติให้บังเกิดผล โดยกำหนดขั้นตอนปฏิบัติในการลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่า ได้ดำเนินการไปในทิศทางที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้

Check คือ ขั้นตอนการตรวจสอบติดตามประเมินผลทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่าในขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สิ่งสำคัญก็คือต้องรู้ว่าตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนต่อไป

Action คือ การนำผลการประเมินมาคิดแนวทางปรับปรุงให้ดีขึ้นแล้วกลับไปขั้นตอนการวางแผนเพื่อเริ่มวงรอบใหม่ต่อไป ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม โดยจะพิจารณาผลได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ ๒ กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำเป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายให้เร็วกว่าเดิมหรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม ใช้เวลาน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สองคือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรดำเนินการอย่างไร อาทิ มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ฯลฯ

จะเห็นได้ว่า การดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงผ่านเครื่องมือการเพิ่มผลิตภาพหรือการปรับปรุงคุณภาพ หรือแม้แต่การบริหารกิจกรรมภายในองค์กร การวางแผนงานอย่างเหมาะสมจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องรอบด้านถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี และการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนจะเป็นเส้นทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ก็จะต้องมีการตรวจสอบความคืบหน้าหรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นระยะเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และที่สำคัญเมื่อมีการดำเนินงานเสร็จสิ้นแต่ละครั้ง บทเรียนต่างๆ ที่ได้รับถือเป็นสิ่งสำคัญ หากได้มีการนำมาทบทวนและสรุปข้อดี ข้อด้อย หรือหาจุดปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานในรอบต่อไปทำได้ง่ายขึ้น ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น และที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ก็คือ การดำเนินงานอย่างครบถ้วน ตามแนวคิดของวงจร PDCA ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง^๓

ประโยชน์ของ PDCA มีดังนี้

๕.๑.๑ การวางแผนงานก่อนปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความพร้อมเพรียงเมื่อได้ปฏิบัติงานจริง การวางแผนงานควรวางให้ครบ ๔ ขั้นตอน คือ

๕.๑.๑.๑ ขั้นการศึกษา หมายถึง การวางแผนศึกษาข้อมูล วิธีการ ความต้องการของประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลพื้นฐาน ทรัพยากรที่มีอยู่ หรืองบประมาณ

^๓ สุธานินี โพธิ์จันทร์, ผู้แต่ง, วารสาร Productivity World/Operation/PDCA หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๕.๑.๑.๒ ชั้นเตรียมการ หมายถึง การวางแผน การเตรียมงานด้านสถานที่ การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ ฯลฯ

๕.๑.๑.๓ ชั้นดำเนินงาน หมายถึงการวางแผนทางปฏิบัติของแต่ละส่วน แต่ละฝ่ายวางแผน ฝ่ายปฏิบัติ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายกฎหมาย ฯลฯ

๕.๑.๑.๔ ชั้นตอนการประเมินผล หมายถึงการวางแผนหรือเตรียมการ ประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ อาทิ ประเมินจากสถิติประจำวัน ประจำเดือน จากคำติชมของประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดความเที่ยงตรง

๕.๑.๒ การปฏิบัติตามแผนงาน ทำให้ทราบขั้นตอน วิธีการ และสามารถเตรียมงานล่วงหน้าได้ด้วย ดังนั้นการปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่นและเรียบร้อยนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

๕.๑.๓ การตรวจสอบให้ได้ผลเที่ยงตรงเชื่อถือได้ ต้องประกอบด้วย

๕.๑.๓.๑ ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๕.๑.๓.๒ มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้

๕.๑.๓.๓ มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน

๕.๑.๓.๔ มีกำหนดเวลาการตรวจสอบที่แน่นอน

๕.๑.๓.๕ บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับการยอมรับ การปฏิบัติงานในขั้นต่อไปก็จะสามารถดำเนินการต่อไปได้

๕.๑.๔ การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็ขั้นตอนใดก็ตาม เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของงานหรือโครงการก็จะเกิดขึ้น

๕.๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

บทบัญญัติมาตราสำคัญแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนจุดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า

มาตรา ๘๙ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๔) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(๑๐) การดูแลรักษาที่สาธารณะ^๔

๕.๓ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

บทบัญญัติมาตราสำคัญแห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนจุดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า

^๔ “ที่สาธารณะ” มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) กระทำด้วยประการใดๆ ให้ทางเท้าชำรุดเสียหาย

(๒) จอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน บนทางเท้า เว้นแต่เป็นการจอดหรือขับขี่เพื่อเข้าไปในอาคารหรือมีประกาศของเจ้าพนักงานจราจรผ่อนผันให้จอดหรือขับขี่ได้

มาตรา ๔๔ นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด

(๓) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

(๔) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในท้องที่ใด และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นนั้นทุกคนร่วมกันขจัดหรือแก้ไขไม่ให้สิ่งผิดกฎหมายปรากฏอยู่ในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะอีกต่อไป

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดหาอุปกรณ์ และอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการ และให้วางระเบียบการปฏิบัติการของพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ได้จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้กระทำความผิดจัดการลบ ล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิด มิให้ปรากฏอีกต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตามให้คดีเป็นอันเลิกกัน ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดทำหรือมอบหมายให้ผู้อื่น จัดทำให้เกิดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดทำความสะอาดหรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามที่ได้ใช้จ่ายไปจริงให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่การชดใช้ค่าใช้จ่ายไม่ลบล้างการกระทำความผิดหรือระงับการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่งตั้งและพนักงานสอบสวน มีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหา ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้แบ่งแก่ผู้แจ้ง ตามมาตรา ๕๑ กิ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมกิ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ วรรคสาม ค่าธรรมเนียม และค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่มีการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุม ผู้กระทำความผิด หรือผู้ที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดนั้น พร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือ และสิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิด เพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

๕.๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัติมาตราที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับ การฝ่าฝืนจอด หรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บนทางเท้า

มาตรา ๓๗ คดีอาญาเลิกกันได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีที่มีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดต้องยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง สำหรับความผิดนั้น แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษ ไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่น ที่มีโทษปรับสถานเดียว อย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับ ภาษีอากร ซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวน ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหา ชำระค่าปรับ ตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ ตั้งแต่สารวัตรขึ้นไป หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ผู้ทำการในตำแหน่งนั้น ๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในกรณีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตาม ค่าเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

๕.๕ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๒ ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

๕.๖ โครงการถนน ๕ ไม่นอนพระราม ๓ เขตบางคอแหลม

นโยบายการจัดระเบียบทางเท้าของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการสร้างทางเท้าที่สวยงาม เป็นพื้นที่ให้ประชาชนเดินสัญจรไป-มา ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย จึงได้ดำเนินโครงการถนน ๕ ไม่นอน เพื่อลดขั้นตอนการกระทำความผิดกฎหมายบนทางเท้า ทางสัญจรในทุกข้อหา ซึ่งเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยเฉพาะในฐานความผิด ดังนี้

๕.๖.๑ ไม่มีการติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมาย หรือการลักลอบติดตั้งป้ายโฆษณา ป้ายประชาสัมพันธ์ใดๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต

๕.๖.๒ ไม่มีการตั้งวางสิ่งของใดๆ กีดขวางทางเท้า อาทิ การตั้งวางกระถางต้นไม้ หรือการตั้งวางวัสดุอุปกรณ์ จากร้านค้าริมทาง

๕.๖.๓ ไม่มีของสิ่งปฏิกูลใดๆ บนทางเท้า ซึ่งจะสร้างความสกปรก สร้างทัศนียภาพ
อูจาด แก่ผู้สัญจรไป-มา

๕.๖.๔ ไม่มีแผงค้าผิดกฎหมาย ลักลอบตั้งวางโดยไม่ได้รับอนุญาต และ

๕.๖.๕ ไม่มีการจอด หรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บนทางเท้า

๕.๗ ตัวอย่างคดี กรณีฝ่าฝืนจอดรถยนต์บนทางเท้า ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๑๗(๒)
แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
ตามหนังสือสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๒ ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร
ที่ อส ๐๐๑๓๒/๘๘๘๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง แจ้งคำสั่งไม่ฟ้อง เรียน ผู้กำกับการสถานี
ตำรวจนครบาลมักกะสัน อ้างถึง รายงานการสอบสวนคดีที่ ๑๔๓๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน
๒๕๖๑ และสิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ ซึ่งพอสรุปได้ความว่า “คดีนี้ข้อเท็จจริงตาม
ทางการสอบสวนได้ความว่า เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๐ เวลาประมาณ ๑๒.๐๐ น. ผู้กล่าวหาหนึ่งรถยนต์
โดยสารประจำทาง มาถึงบริเวณหน้าอาคารเพชรบุรี ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง
กรุงเทพมหานคร พบรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า คันหมายเลขทะเบียน ๓ กย-๖๖๐๒ กรุงเทพมหานคร จอดอยู่
บริเวณหน้าอาคารเพชรบุรี ในลักษณะล้ำเข้ามาในทางเท้า ผู้กล่าวหาจึงบันทึกภาพไว้เป็นหลักฐาน และ
ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อมาในภายหลังทราบว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้
จอดรถคันดังกล่าว โดยในชั้นสอบสวนผู้ต้องหาให้การปฏิเสธ พนักงานสอบสวนเสนอควรสั่งฟ้อง
ผู้ต้องหาในความผิดฐานข้างต้น

พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ได้จับกุมผู้กระทำความ
ผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แจ้งให้ผู้กระทำความผิด จัดการลบ ล้าง กวาด
เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุง สิ่งที่เป็นความผิด มิให้ปรากฏอีกต่อไป” ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้กระทำความ
ผิดยินยอมปฏิบัติตามให้คดีเป็นอันเลิกกัน เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ภายหลังเกิดเหตุ
ผู้อำนวยการเขตห้วยขวาง ได้มีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้กระทำความผิด ดำเนินการเคลื่อนย้ายและขอความ
ร่วมมือให้นำรถยนต์ มาจอดบนทางเท้าในบริเวณดังกล่าวอีก และหลังจากมีหนังสือแจ้งเตือน
ฉบับดังกล่าวแล้ว ไม่พบว่ามีรถจอดบนทางเท้าอีก อันแสดงให้เห็นว่าผู้กระทำความผิด
ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามหนังสือแจ้งเตือน ของสำนักงานเขตห้วยขวางแล้ว กรณีนี้ย่อมถือว่า
ผู้กระทำความผิด ยินยอมปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งอันเป็นเหตุทำให้คดีเป็นอันเลิกกัน
ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
มาตรา ๔๖ แล้ว ดังนั้น การกระทำของผู้ต้องหา จึงไม่เป็นความผิดตามข้อกล่าวหาอีกต่อไป จึงมีคำสั่ง
ไม่ฟ้องผู้ต้องหาในข้อหา จอดหรือขับขี่รถยนต์บนทางเท้า ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

จากตัวอย่างข้างต้น พนักงานอัยการได้ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาข้อกฎหมาย
ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างแท้จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่
รถยนต์ รถจักรยานยนต์ บนทางเท้าโดยวิธีป้องปรามเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

เทศกิจทุกสำนักงานเขตและประชาชนในกรุงเทพมหานครได้รับความสะดวกปลอดภัยจากการใช้ทางเท้าสัญจรไป-มา แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการกวาดซันอย่างต่อเนื่องตลอดไป

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางคอแหลมประสานงานกับหน่วยงานทหารและตำรวจในพื้นที่เพื่อจัดตั้งคณะทำงานร่วมกัน โดยแต่งตั้งข้าราชการผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตบางคอแหลม ซึ่งกำกับดูแลฝ่ายเทศกิจ เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนจากฝ่ายทหารในพื้นที่และผู้แทนจากสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกรเป็นคณะทำงาน หัวหน้าฝ่ายเทศกิจเป็นเลขานุการ หัวหน้างานกิจการพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้จัดส่งเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานมาประจำ ณ จุดจับปรับผู้ฝ่าฝืนจอด หรือขับซิ่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าตามที่สำนักงานเขตบางคอแหลมกำหนด ปฏิบัติหน้าที่ทุกวันเว้นวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ ถึง ๑๖.๐๐ น. โดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่เทศกิจ จำนวน ๕ นาย เจ้าหน้าที่ทหาร จำนวน ๒ นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร จำนวน ๑ นาย รวม ๘ นาย ต่อวัน/จุด และให้มีการแบ่งเงินค่าปรับในส่วนที่เหลือครึ่งหนึ่งภายหลังจากนำส่งฝ่ายการคลังของสำนักงานเขตฯ แล้ว ให้กับเจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในวัน เวลา และสถานที่นั้นๆ ด้วย

๖.๒ ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางคอแหลมดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ทหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจรวมทั้งสิ้น ๕๐ นาย เพื่อให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การใช้และตีความกฎหมาย การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจตนารมณ์ที่แท้จริงในการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ ห้องประชุมอินทร์บรรจง ชั้น ๙ สำนักงานเขตบางคอแหลม โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้เป็นแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีหัวข้อและเนื้อหาทางวิชาการ ดังนี้

๖.๒.๑ หลักการใช้และตีความกฎหมายมหาชน

๖.๒.๒ หลักการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง

๖.๒.๓ บุคคลผู้มีหน้าที่ในการตีความกฎหมาย

๖.๒.๔ เจตนารมณ์ในการออกพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

แผนปฏิบัติการ

โครงการ แนวทางการลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับซึ่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าโดยวิธี
ป้องปราม กรณีศึกษา เขตบางคอแหลม

หน่วยงาน สำนักงานเขตบางคอแหลม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

งบประมาณ ไม่เสียค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนการดำเนินงาน	งบประมาณ ที่ใช้	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒								
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. วางแผนงาน เขียนโครงการและ ขออนุมัติโครงการ	-	↔								
๒. อบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ	-		↔							
๓. ดำเนินการตามแผน	-			↔						
๔. ตรวจสอบประเมินผลงาน	-							↔		
๕. แก้ไขปรับปรุงงาน	-								↔	
๖. ประเมินผลโครงการ	-									↔

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และสิ้นสุดโครงการในวันที่
๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๘. งบประมาณ

ดำเนินการโดยไม่ใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานคร

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เทศกิจ ทหาร ตำรวจ รวม ๕๐ นาย จำนวน ๑ ครั้ง/ปี และระดับผลลัพธ์ (Outcome) จำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือ ขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า ซึ่งเป็นการกระทำผิดตามมาตรา ๑๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่เขตบางคอแหลม ลดลงร้อยละ ๙๐

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล (สำเร็จ)

เปรียบเทียบกับผลการรายงานสถิติรายเดือน กรณีจำนวนการจับกุมผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า ซึ่งเป็นการกระทำผิดตามมาตรา ๑๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในพื้นที่เขตบางคอแหลม

๑๐. ข้อเสนอแนะ

ดุลพินิจ ตามความหมายของกฎหมายปกครองหมายความว่า “อำนาจตัดสินใจอย่างอิสระที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กฎหมายกำหนด” และจากความหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าอำนาจดุลพินิจเป็นอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ใช้อำนาจสามารถเลือกตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำกรอย่างใดหรือไม่กระทำกรอย่างใดอย่างอิสระ

ดังนั้น ดุลพินิจของฝ่ายปกครองก็คืออำนาจที่กฎหมายบัญญัติให้ฝ่ายปกครองสามารถเลือกตัดสินใจที่จะกระทำกรได้หลายอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

เจตนารมณ์ของกฎหมาย คือ “เหตุผลหรือความมุ่งหมายที่ต้องบัญญัติ หรือสร้างกฎหมายนั้นๆ ขึ้นมา” เนื่องจากกฎหมายเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ดังนั้นกฎหมายในแต่ละฉบับ แต่ละมาตราย่อมมีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดของผู้ที่บัญญัติกฎหมายนั้นแฝงอยู่เสมอ

ดังนั้น การใช้ดุลพินิจให้ถูกที่ ถูกเวลา ตามสภาวะการณ์โดยเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายย่อมสามารถกระทำได้ ซึ่งการใช้ดุลพินิจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองสามารถลดจำนวนผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้าได้อีกวิธีหนึ่ง

การป้องปราม คือ “การกระทำที่ทำให้ใครบางคนตัดสินใจไม่กระทำกรสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่สนธิกำลังกันระหว่างเจ้าหน้าที่เทศกิจ เจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ถ้าได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องแล้วผู้ฝ่าฝืนจอดหรือขับขี่รถยนต์ รถจักรยานยนต์บนทางเท้า จะไม่กล้ากระทำกรความผิดอีก เนื่องจากเป็นการกระทำผิดครั้งเดียวแต่ผิดกฎหมายหลายบท กล่าวคือ กฎหมายรักษาความสะอาดฯ กฎหมายจราจรทางบก หรือกฎหมายอาญาอื่นๆ กรณีที่มีการกระทบกระท้วงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองกับผู้กระทำกรความผิดเกิดขึ้น